

"Nabucco" – debütantidega suursaavutus "Estonias"

Suuri laineid löönud Giuseppe Verdi noorusaja kolmandat ooperit kuningas Nebukadnetsarist (Nabucco) ja heebrealaste Paabeli vangipõlvest vana Testamendi aineil "Estonia" Teatris oli veidi enne aastavahetust allakirjutanul võimalus näha kolme debütandiga kandvates osades.

Nimiosas debüteeris ka Rootsis kaasmaalastele tuntud bariton Aare Saal ja kuninga lihase tütre Fenena rollis Kädi Kosenkranius. Külalisena Baali preestri osas esines bariton Mart Mikk. Ismaele, Jerusalemma kuninga vennapoega laulis esmakordselt tenor Vello Jürna, kes 27. veebruaril Stockholmis külalisena jälle kehastab Radamesi "Aida" kõmulises moodsas lavastuses.

Ka Aare Saal on Rootsis laulnud Stockholmis ja Malms. Pealegi võitis ta möödunud kevadel Itaalias esimese auhinna baritonide võistlusel.

Väliselt keskmist kasvu ja liikuv 33-aastane Saal on hääleliselt tublisti arenenud, mängides Babüloonia julma, ennast jumalaks kuulutanud, valitsejast väejuhti usutava autoriteediga. Eriti hea oli ta kolmandas vaatuses hullunud, hingeliselt murtud vanamehena, andes igati nüansseeritud karakterkuju.

Nabucco sohilaps, tegelikult orjatar Abigaille, kes oma valelikkuse ja võimuhääramise eest peab lõpuks omaenda käe läbi surema, on raske osa dramaatilisele sopranile. "Estonial" on õnnestunud külalisena angazheerida leedulannat Siguté Stonyete. Kuna tal on palju

muid välismaaetendusi, saab ta harva "Estonias" laulda.

Vestluses Siguté Stonyete garderoobis pärast etendust, kuuleme, et tema lektorist abikaasal on eesti päritolu ja perekonnal on kümneaastane tütar.

"Ma laulan eestlastele erilise heameelega," ütles temperamentne Siguté. Tema pole seni selles otse saatatlikus rollis veel asendajat leitud. Seetõttu ei saa "Nabuccot" ka tihedamini esitada, samuti nagu ka laval vajaliku, suure hulga meeskoorilauljate, sõdalaste ja vangide tõttu. Veebruaris pidi ooperit etendatama kaks ja aprillis kolm korda.

Suure ja raske lavastajatöö on edukalt läbi viinud Arne Mikk, keda ka siinsed

kaasmaalased Skandinaavias on tundma õppinud hoolika ja stiilkindla lavastajana "Estonia" külalissetendustel Göteborgis, Kopenhaagenis, Oslos ja Stockholmis 90ndate aastate algul.

"Nabuccole" on Mikk andnud oratooriumi-laadse ilme. Solistid ja koorid, stassistid ei hüple sinna-tänna, vaid liiguvad rahulikult ja väärikalt, rõhutades just laululist osa.

Ja draamat on niikuinii küllalt. Kasvõi Ismaele armastus vaenlase Nabucco õige tütre Fenena vastu, kes hoolimata oma haprast olemusest isegi rivaali Abigaille surmaaahvardusel jääb heebrealaste liitlaseks.

Debütant, Fenena osas meeldiv Kädi Kosenkranius, tuleb ooperikoorest.

Muusika on "Nabuccos" ehtverdilik - meloodiline ja

dramaatiliste tõusudega. Aga meelde jääb ainult kolmanda vaatuses orjatekoor, milles vangipõlve juudid igatsevad oma kodumaa jälle. "Lenda mõte kuldseil tiivul..."

Koori on sümboolselt sageli kasutatud nüüdisajal mitmes seoses, kuna tagakiusamist ja orjastamist on maailmas liigagi palju...

Dirigeeris "Estonia" peadirigent Paul Mägi, kelle kunstilise juhina ja dirigendina ka välismail juba suur kogemusi, mida ta nüüd "Estonias" edukalt rakendab.

Siirast kiitust pälvib ta lavakunstnik Eldor Renter. Külastame teda tema ateljees "Estonia" pööningukorjusel, kus ta parajasti olemise lavastuse, Strauss' opereti "Nakhiirega" ame



PÄRAST edukat etendust (tagumine rida, vasakult): Baali suurpreester - Mart Mikk näitejuht Arne Mikk, (esireas vas.): Ismaele - Vello Jürna, kuningatütar Fenena Kädi Kosenkranius ja Nabucco - Aare Saal ning dirigent Paul Mägi. Fotol puudub peaosaline Siguté Stonyete.

debütantidega „Estonias”

kaasmaalased Skandinaavias on tundma õppinud hoolika ja stiilikindla lavastajana „Estonia” külalisetendustel Göteborgis, Kopenhaagenis, Oslos ja Stockholmis 90ndate aastate algul.

„Nabuccole” on Mikk andnud oratooriumi-laadse ilme. Solistid ja koorid, statistid ei hüple sinna-tänna, vaid liiguvad rahulikult ja väärikalt, rõhutades just laululist osa.

Ja draamat on niikuinii küllalt. Kasvõi Ismaele armastus vaenlase Nabucco õige tütre Fenena vastu, kes hoolimata oma haprast olemusest isegi rivaali Abigaile surmahävardusel jääb heebrealaste liitlaseks.

Debütant, Fenena osas meeldiv Kädi Kosenkranius, tuleb ooperikoorist.

Muusika on „Nabucco” ehtverdilik - meloodiline ja

dramaatiliste tõusudega. Aga meelde jääb ainult kolmanda vaatuse orjadeskoor, milles vangipõlve juudid igatsevad oma kodumaa järele. „Lenda mõte kuldseil tiivul...”

Koori on sümbolsest sageli kasutatud nüüdisajal mitmes seoses, kuna tagakiusamist ja orjastamist on maailmas liigagi palju...

Dirigeeris „Estonia” peadirigent Paul Mägi, kellel kunstilise juhina ja dirigendina ka välismail juba suuri kogemusi, mida ta nüüd „Estonias” edukalt rakendab.

Siirast kiitust pälvib taas lavakunstnik Eldor Renter. Küllastame teda tema ateljees „Estonia” pööningukorrusel, kus ta parajasti on järgmise lavastuse, Straussi opereti „Nahkhiirega” ame-

lis. Teatri peakunstnik, kes 1995 siirdus auga pensionile, on ikkagi väsimatult rakk. Kokku on ta seni loonud üle 130 ooperi, opereti ja balleti dekoratsiooni- ning kostüümikujunduse.

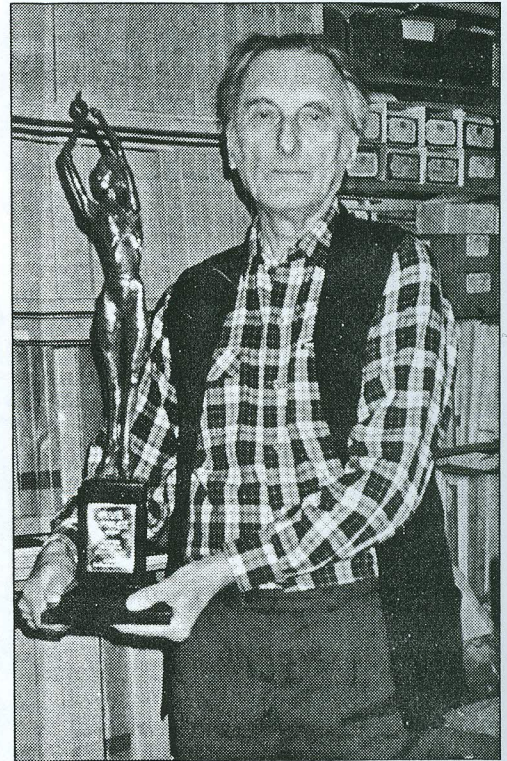
Imestusega kuulen, et raudrasked kullatud tempeliväravad on kergest fenoplastist, mis kaetud õhukese ülekullatud riidega. Ka kaks võitlustes

surnuks raiatud hiigelhobust templi trepistikul purustatud väravate ees kuningas Nabucco hullustseenis on samast materjalist. Projektioonide ja peegelefektidega on saavutatud „Estonia” liiga väikesel laval suuri dimensioone ja avarust.

Renter nendib nõrdsinult, et nähtud etendusel juhtus mitu viperust, koor ja statistid tegid liikumises vigu ja mõned kulissiosad ei jõudnudki lavale laskuda. Lohutame teda, et tavaline inimene publikus seda aga ei märganudki.

Oma tõhusa loomingu eest sai Renter 30. detsembril eraalgatusena loodud Eesti Kultuurikapitali Suure-Vankri auhinna. See on taeva poole pürgiv graaatsilise naise kuju koos 5000ne krooni suuruse preemiaga. Teiste auhinnatute hulgas olid Mikk Mikiver, Tõnu Kaljuste, Jassi Zahharov ja võrratult tantsivat Carmenit kehastav Kaie Kõrb.

Eldor Renter näitab oma uue töö, „Nahkhiire” maketti. Eriti põnev saab olema kurvameelse prints Orlovsky vahuveinipeo saal.



LAVAKUNSTNIK, Suure-Vankri kujuga auhinnatud Eldor Renter oma pööninguateljees.

(Fotod: Karin Saarsen)

Renter teeb printsist mongoollase päritoluga Kaug-Ida potentaadi, kelle päles on kulda ja karda kuhjaga „Seesam, ava end” stiilis. Siin ei puudu ka omapärane fontään pritsiva vahuveiniga ja särav paabulind viimase tsaari Peterburi kullasepa Fabergé kalliskividest veevate pühademunadega, mis printsi poolt külaliste kingituseks määratud!

Renterile ebae-filine

Lähemal ajal läheb Renter Riiga, et koos eduka Viini lavastaja Monika Wiesleriga seal lavale tuua just „Viini veri”, mida meie juba „Estonias” oleme näinud sama lavastaja ja võlur Renteri luksulikus lavakujunduses.

Et pööninguateljee külastuse ajal valitses väljas kõva pakane, küsime, kuidas elab Renteri perekond Nõmme villas, kus lund olevat meetrikõrgusel. „Lume rookimine majaesisel kõnniteel on minule ateljeetöö kõrval suurimaks vahelduseks ja mõnuks.”

KARIN SAARSEN



st (tagumine rida, vasakult): Baali suurpreester - Mart Mikk, Ismaele (keskmine rida, vasakult): Ismaele - Vello Jürna, kuningatütar Fenena - Kädi Kosenkranius, Nabucco - Aare Saal ning dirigent Paul Mägi. Fotol puudub...